

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКИ САВЕТ

14.03.2022 год
Београд - Стевана Марковића 8

Београд, Нови Београд 11070
Булевар Михајла Пупина бр. 2а
Палата Србије

ПРЕДМЕТ: Иницијатива за промоцију спорта међу децом и младима, повећање броја часова физичког васпитања у школама, и увођење часова физичког васпитања у високошколске установе у Републици Србији

Поштовани чланови Социјално-економског савета Републике Србије,

Обраћамо Вам се поводом *Иницијативе за промоцију спорта међу децом и младима, повећања броја часова физичког васпитања у школама и увођење часова физичког васпитања у високошколске установе у Републици Србији*, желећи да укажемо на неопходност активније промоције и конзумације спорта међу децом и омладином с обзиром на учесталу појаву алармантних података везаних за физичко и психичко здравље деце и омладине услед недостатка одговарајуће физичке активности.

Спорт има кључну улогу у сваком друштву, и поред тога што утиче на здравље и квалитет живота, веома је значајан и доприноси развоју личности и стицању друштвених вештина. Практично организовање спортских активности је сврсисходно за децу и младе и има позитиван утицај на њихов физички, ментални, психолошки и друштвени развој

Актуелни школски програми предвиђају два часа физичког васпитања недељно, што није довољно да би се код деце развиле друштвене вештине, а недостатак бављења спортом утиче и на њихово здравствено стање. У високошколским установама нису предвиђени часови физичког васпитања иако је то као неопходност посебно истакао Национални просветни савет у Предлогу мера за унапређење физичког васпитања, још 2013. године.

Према подацима из 2020. године, гојазност, дијабетес, болести срца, ортопедски проблеми, проблеми са штитном жлездом, са депресијом, анксиозношћу и психозама код деце у великом порасту. Сви ови здравствени проблеми су узроковани нездравим начином живота у којем доминира недостатак физичке активности.

Претерано коришћење нових технологија, недостатак дружења и комуникације са вршњацима, неки су од разлога за повећан број деце која пате од неког облика депресије.

Што се тиче младих сви наведени проблеми се односе и на њих, с тим што су у овој популацији веома заступљени проблеми са кичмом, видом и поремећаји сна. Хормонски проблеми и поремећаји метаболизма, који су повезани са лошом исхраном и седењем током већег дела дана, такође су чести. Показало се да млади користе телефон најчешће до пет сати дневно, у неким случајевима и више од тога.

Омладина или млади у Републици Србији обухватају популациону групу лица од 15 до 29 година, односно навршених 30 година, како је дефинисано у Закону о младима (члан 3), који

представља основни нормативни оквир у овој области. Према последњим доступним проценама Републичког завода за статистику Републике Србије за 2020. годину, просечан број младих у претходној години био је 1.132.902, што чини 16,4% од укупног процењеног броја становника.

Према истраживању Крвне организације младих, које је спроведено од маја до јула 2021. године, више од половине учесника истраживања наводи да је пробало цигарете, а свака пета млада особа је цигарете пробала у периоду основне школе. 49.1% младих је прво алкохолно пиће попило током основне школе, а још 40.1% током средње школе. Мање од трећине младих свакодневно конзумира свеже поврће, док свеже воће свакодневно конзумира тек свака четврта млада особа. Иако се две трећине младих особа налази унутар пожељних вредности индекса телесне масе, свака пета млада особа је прекомерно ухрањена.

Према наведеном истраживању само троје од десет младих особа је задовољно личним нивоом физичке активности. Редовно вежба/тренира или је физичко активно свега 14% младих. Највећи број младих (85%) би желели да буду физички активнији. Најчешће навођени разлози за недовољну физичку активност били су да недостатак простора за вежбање, да је вежбање скупо, недостатак друштва за вежбање, као и недостатак времена и осећај умора. Доминантна мотивација за вежбање био је лепши изглед, свест о томе да је вежбање део здравог стила живота, љубав према вежбању, али и окружење.

Посебан изазов за развој спорта у Републици Србији јесте насиље на спортским приредбама. Сви инциденти на спортским такмичењима и ван њих чији су актери организоване групе које се окупљају под окриљем спортских организација којима приступа све већи број школараца и младих. Истовремено, утицај тих негативних појава се огледа у смањењу интересовања грађана да присуствују спортским такмичењима с једне стране, као и у подршци најмлађој популацији да се бави спортом, с друге стране.

Последња доступна Стратегија развоја спорта у Републици Србији, израђена за период од 2014-2018 године, ("Службени гласник РС", бр. 1/2015.) као и Национална стратегија за младе 2015-2025, ("Службени гласник РС", бр. 22/2015), као приоритете су препознале развој спорта деце и омладине, са акцентом на подржавање и развијање програма спортских секција и других ваннаставних активности усмерених на развој здравља кроз животне вештине, унапређење и развој система школских такмичења подржавање активности увођења наставе физичког васпитања у наставне планове и програме високошколских установа као и подржавање изградње, санације и адаптације јавних простора за потребе спорта.

На основу свега наведеног сматрамо да је неопходно што ургентније реаговати, и унапредити реализацију наставе физичког васпитања како на пољу квалитета тако и на пољу повећања броја часова физичког васпитања и ваннаставних спортских активности, како у школским тако и у високошколским установама. А нарочито што Стратегија за развој спорта 2014-2018, и Стратегија за младе 2015-2025 имају предвиђене готово идентичне циљеве који нису остварени ни након толико година, а статистике о физичком и психичком здрављу деце и младих нису ни мало репрезентативне.

С поштовањем,

У Београду,
Дана, 14.марта 2022. године

УНИЈА ПОСЛОДАВАЦА СРБИЈЕ

Срђан Дробњаковић, директор